WIADOMOSCI DOTYCZACE SPRAW POLSKICH

MOSKWA w j. POLSKIM podaje:

Przemowienie radiowe dr.Stefana Jedrychowskiego,czlonka zarzadu glownego Zwiazku Patriotow Polskich.

Witajcie rodacy walczacy w Kraju ! Przekazuje wam gorace pozdrowienia od rodakow rozsianych po terenach Zwiazku sowieckego, obecnie zjednoczonych pod sztandarem zwiazku patriotow polskich.Przekazuje wam pozdrowienia od Iej dywizji polskiej im. Kosciuszki. Przed paroma dniami wrocilem z miejsca postoju dywizji i moge was zapewnic , ze zolnierzy ozywia duch walki i nie mysla o niczym innym jak tylko o walce i jaknajlepszym opanowaniu broni, przygotowaniu bojowym i jaknajszybszym pojsciu do was. Kazde slowo o Waszym meczenstwie, o Waszej walce burzy krew w zylach zolnierzy i zagrzewa do walki. Chcemy okazac sie Was godni, chcemy uscisnac Wasze dlonie, jak zolnierze, ktorzy walczyli o te sama sprawe. Kazda wiadomosc o waszej walce napawa nas checia jaknajszybszego przyjscia Wam z pomoca. Dlugi czas tumaniono nas biernoscia, opowiadano, ze trzeba oszczedzac sily, stac z bronia u nogi, a bic sie za nas beda Sojusznicy.

Tak bylo z armia Andersa, ktora wycofano do Iraku; Bog raczy wiedziec, czy kiedykolwiek armia ta wezmie udzial w walce. Patrioci polscy w ZSRR dosc maja czekania ! Wolnosci nikt nam nie podaruje, trzeba ja wywalczyc.

Dywizja Polska w ZSRR, pod dowodztwem pulk.Berlinga, otrzymala pierwszorzedny sprzet bojowy.

Nigdy jeszcze Armia polska nie byla tak wyposazona.

Liczymy nato, ze w miare naszego posuwania sie na Zachod, beda sie do nas przylaczali Polacy na Ukrainie i Bialorusi, ktorych jest tam znaczna liczba. Juz teraz na strone nasza przechodza Polacy - przymusowo wcielani do armii niemieckiej.

Rodacy ! powinnismy pamietac o tym , by nie zabraklo naszego udzialu w porazce wroga.

Kazdy wykolejony pociag , kazda fabryka wysadzona w powietrze napawa nas duma, wzbudza podziw nietylko u nas , lecz i u naszych Sojusznikow i wywoluje chec przyjscia Wam z pomoca.

Przed kilku dniami minela 533 rocznica bitwy pod Grunwaldem.

Dzis znow musimy wraz z naszymi bracmi slowianskimi zadac cios spadkobiercom Zakonu Krzyzowego.

Wzmacniajcie sojusz bojowy z naszymi Sojusznikami - Slowianami.

Do oreza bracia ! Do walki !

Krew wroga zbliza dzien naszego wyzwolenia ! Smierc niemieckim okupantom!

Niech zyja milujace wolnosc narody slowianskie ! (26.7.g.23.15
(bk 1)

Nadano polgodzinna audycje (reportarz zmontowany czesciowo z plyt) z obozow dywizji im.Kosciuszki.

Sprawozdawcy radiowi z mikrofonem bawili w poszczegolnych obozach, nagrywajac na plyty fragmenty z zycia i zajec zolnierzy.
(c.d.n.)

Przemowienie radiowe [illegible] członka za-rzadu glownego Zwiazku Patriotow Polskich.

Witajcie rodacy walczacy w Kraju ! Przesyłam wam gorace pozdrowienia od rodakow rozsianych po terenach Zwiazku Sowieckie-go, obecnie zjednoczonych pod sztandarem zwiazku patriotow pol-skich. Przekazuje wam pozdrowienia od 1ej dywizji polskiej im. Kosciuszki. Przed paroma dniami wrocilem z miejsca postoju dy-wizji i moge was zapewnic , ze zolnierzy ozywia duch walki i nie mysla o niczym innym jak tylko o walce i jaknajlepszym opa-nowaniu broni, przygotowaniu bojowym i jaknajszybszym pojsciu do was. Kazde slowo o Waszym meczenstwie, o Waszej walce burzy krew w zylach zolnierzy i zagrzewa do walki. Chcemy okazac sie Was godni, chcemy uscisnac Wasze dlonie, jak zolnierze, ktorzy walczyli o te sama sprawe. Kazda wiadomosc o waszej walce napawa nas checia jaknajszybszego przyjscia Wam z pomoca. Dlugi czas tlumaczono nam biernosc, opowiadano, ze trzeba oszczedzac si-ly, stac z bronia u nogi, a bic sie za nas beda Sojusznicy.

Tak bylo z armia Andersa, ktore wycofano do Iraku. Bog racza wiedziec, czy kiedykolwiek armia ta wezmie udzial w walce. Patrio-ci polscy w ZSRR dosc mieli czekania. Wolnosci nikt nam nie poda-ruje. Trzeba ja wywalczyc.

Dywizja Polska w ZSRR, pod dowodztwem pulk. Berlinga, otrzyma-la pierwszorzedny sprzet bojowy.

Nigdy jeszcze Armia polska nie byla tak wyposazona.

Liczymy na to, ze w miare naszego posuwania sie na Zachod, be-da sie do nas przylaczali Polacy na Ukrainie i Bialorusi, ktorych jest tam [illegible]. Juz teraz na strone nasza przechodza Po-lacy - przymusowo wcieleni do armii niemieckiej.

Rodacy ! powinnismy pamietac o tym , by nie zabraklo naszego udzialu w porazce wroga.

Kazdy wykolejony pociag , kazda fabryka wysadzona w powietrze napawa nas duma, wzbudza podziw nietylko u nas , lecz i u naszych Sojusznikow i wywoluje chec przyjscia Wam z pomoca.

Przed kilku dniami minela 533 rocznica bitwy pod Grunwaldem.

Dzis znow [illegible] wraz z naszymi bracmi slowianskimi zadac cios spadkobiercom Zakonu Krzyzowego.

Wzmacniajcie sojusz bojowy z naszymi Sojusznikami - Slowia-nami.

Do broni bracia ! Do walki !

Krew wroga zbliza dzien naszego wyzwolenia ! Smierc niemiec-kim okupantom!

Niech zyja milujace wolnosc narody slowianskie ! (26.7.g.23.15 (bk I).

Nadano polgodzinna audycje (reportaz zmontowany czesciowo z plyt) z obozow dywizji im.Kosciuszki.

Sprawozdawcy radiowi z mikrofonem odwiedzili w poszczegolnych o-bozach, nagrywajac na plyty fragmenty z zycia i zajec zolnierzy. (c.d.n.)

o.d.MOSKWY w j. POLSKIM

Po pobycie w oddziale piechoty i na strzelnicy w czasie ostrego strzelania z k.m. przybyto do obozu artylerzystow.
Z galeryjki otaczajacej dom sztabu rozlegaja sie dzwieki hejnalu marjackiego. Obok budynku sztabu na malej laczce znajduje sie dyzurna avionetka pulk.Berlinga.

Speakerka zadaje pytanie pulk.Berlingowi - w jaki sposob wytlumaczy on fakt, iz zolnierze jego dywizji tak szybko opanowali dotad obca technicznie im bron.
Pulk.Berling odpowiada, ze mozna fakt ten wytlumaczyc tylko jednym wielkim slowem : Ojczyzna. Zolnierze przyjmowali bron ze lzami w oczach a jak nie bylo jeszcze koni - dziala ciagneli swymi wlasnymi rekami. Nie ma dla nich nic drozszego jak ta swietna bron, ktora maja sobie wyrabac droge do Ojczyzny.
Obok stoi zolnierz. Spod stalowego helmu patrza surowo jasne oczy chlopa pomorskiego , ktory wkrotce bedzie sie bic z Niemcami.
Mikrofon wedruje do redakcji "Zolnierza Wolnosci", gazety dywizyjnej , redagowanej przez Henryka Wernera. Wyszlo juz 20 numerow tej gazety. Zolnierze oczekuja jej z niecierpliwoscia i rozchwytuja ja. Gazeta zawiera codzienne wiadomosci z frontu , omowienia biezacych wypadkow, korespondencje od zolnierzy, zawierajace ich zyczenia, fragmenty z literatury polskiej, wiersze i piesni. Zolnierze pisuja do swej gazety, - i pisuja ponadto do gazet sciennych, ktore znajduja sie w kazdej kompanji.
W korespondencjach zolnierzy przebija sie goraca milosc Ojczyzny, nienawisc do Niemcow i wdziecznosc do ZSRR , ze beda mogli znow walczyc. W ostatnim numerze n.p. znajduje sie wiersz Franciszka Swieckiego(?) nawolujacy do walki z Niemcami. (napisany do znanej melodji marsza Sokolow.)
W obozie rozwija sie rowniez zycie kulturalne; zolnierze sami zbudowali dekoracje dla swego teatru i sami w nim wystepuja.
Na program skladaja sie : deklamacja wierszy, pisanych przez zolnierzy jak n.p. wiersz artylerzysty Lucjana Shoenwalda (?) "Ucz sie bic - Niemca bic" - piosenki zolnierskie oraz scenki patriotyczne i z zycia obozowegi i t.p.
(Tu odegrano wiazanke piesni zolnierskich, m.inn. "Jak to na wojence " -"Rozkwitaly paki" - "Ksiadz mi zakazowal" - "Przybyli ulani" - w wykonaniu dobrej orkiestry - prawdopodobnie z plyt przedwojennych.
Oboz czolgow znajduje sie na polanie otoczonej wysokopiennym lasem. Na srodku widnieje sosnowy domek - kaplica dywizyjna.
Wszedzie na kazdym kroku przed budynkami ulozone z szyszek i kamieni napisy : "Wolnosc - Niepodleglosc - Smierc okupantom niemieckim - Niech zyje Polska Wolna i Niepodlegla ! ".
Speakerka mowi:"Swiadcza one o glebokim przywiazaniu i tesknocie do Ojczyzny o ktora walczyc wkrotce rusza. (c.d.n.)

o.d.MOSKWY w 1. KORPUSIE

Po pobycie w oddziale piechoty i na strzelnicy w czasie ostrego ostrzelania z k.m. przybyto do obozu artylerzystow.

Z galeryjki otaczajacej dom sztabu rozlegaja sie dzwieki hejnalu mariackiego. Obok budynku sztabu na mlodej lace znajduje sie dyzurna eskadra pulk.Berlinga.

Speakerka zadaje pytanie pulk.Berlingowi - w jaki sposob wytlumaczy on fakt, iz zolnierze jego dywizji tak szybko opanowali dotad obca technicznie im bron.

Pulk.Berling odpowiada, ze mozna fakt ten wytlumaczyc tylko jednym wielkim slowem : Ojczyzna. Zolnierze przyjmowali bron ze lzami w oczach a jak nie bylo jeszcze koni - dziala ciagneli swymi wlasnymi rekami. Nie ma dla nich nic drozszego jak ta swieta bron, ktora maja sobie wyrabac droge do Ojczyzny.

Obok stoi zolnierz. Spod stalowego helmu patrza surowo jasne oczy chlopa pomorskiego , ktory wkrotce bedzie bic sie z Niemcami.

Mikrofon wedruje do redakcji "Zolnierza Wolnosci", gazety dywizyjnej , redagowanej przez Henryka Wernera. Wyszlo juz 20 numerow tej gazety. Zolnierze oczekuja jej z niecierpliwoscia i rozchwytuja ja. Gazeta zawiera codzienne wiadomosci z frontu , omowienia biezacych wypadkow, korespondencje od zolnierzy, szczegolne ich syczenia, fragmenty z literatury polskiej, wiersze i piesni. Zolnierze pisuja do swej gazety, - i pisuja ponadto do gazet sciennych, ktore znajduja sie w kazdej kompanji.

W korespondencjach zolnierzy przebija sie gorace milosc Ojczyzny, nienawisc do Niemcow i wdziecznosc do ZSRR , ze beda mogli znow walczyc. W ostatnim numerze n.p. znajduje sie wiersz Franciszka Szmockiego(?) nawolujacy do walki z Niemcami. (napisany do znanej melodji marsza Sokolow.)

W obozie rozwija sie rowniez zycie kulturalne, zolnierze sami zbudowali dekoracje dla swego teatru i sami w nim wystepuja.

Na program skladaja sie : deklamacja wierszy, pisanych przez zolnierzy jak n.p. wiersz artylerzysty Lucjana Shoenwalda (?) "Uciekaj Niemcze bo" - piosenki zolnierskie oraz scenki satyryczne i z zycia obozowego i t.p.

(Tu odegrano wiazanke piesni zolnierskich, m.inn. "Jak to na wojence " - "Rozkwitaly paki" - "Kazdy mi zakazywal" - "Przybyli ulani" - w wykonaniu dobrej orkiestry - prawdopodobnie z plyt przedwojennych.

Obok ozalgow znajduje sie , na polanie otoczonej wysokopiennym lasem. Na srodku widnieje sosnowy domek - kaplica dywizyjna.

Wszedzie na kazdym kroku przed budynkami ulozone z szyszek i kamieni ... napisy : "Wolnosc - Niepodleglosc - Smierc okupantom niemieckim - Niech zyje Polska Wolna i Niepodlegla ! ".

Speakerka mowi: "Swiadcza one o glebokim przywiazaniu i tesknocie do Ojczyzny o ktora walczyc wkrotce rusza. (c.d.n.)

= =

d.c.MOSKWY w j.POLSKIM

Zastepca dowodcy oddzialu czolgow por.Klos odpowiada na pytania speakerki:

Mowi on, ze maszyny, ktore otrzymali od wladz sow. sa wspaniale i zdaly juz egzamin na froncie w walce z Niemcami.

Zolnierze rwa sie do czolgow. Na dwie godziny przed ranna pobudka mozna spotkac zolnierzy, uczacych sie pilnie w altanie.

Zolnierze jego - rzemieslnicy roznych fachow, ktorzy dopiero teraz zapoznali sie z motorem, jest jednak kilku dawnych tankistow z armii polskiej jak n.p. Sadowski (i kilka innych nazwisk.) Niedawno byli jeszcze w kolchozach, gdzie pracowali na traktorach - dzis maja swe tanki.

Czolgista Markowski po raz pierwszy wyjezdza dzis w pole - wkrotce jednak wyjedzie przeciw smiertelnym wrogom Ojczyzny hitlerowcom.

Wieczor uplywa na wspolnym spiewaniu piesni - tu i owdzie tworza sie grupy zolnierzy , z ktorymi oficerowie prowadza pogadanki.

Przez okna budynkow zamieszkalych przez zolnierzy dochodza dzwieki Roty , spiewanej codziennie przez wszystkich zolnierzy, udajacych sie na spoczynek .

Speakerka zaznacza, ze byly to zaledwie migawki z jednego dnia [illegible] zajec dywizji. Dywizja zyje zyciem pelnym entuzjazmu. Wszyscy zdaja sobie sprawe , ze choc dostali wspaniala pomoc techniczna - to trzeba dac jeszcze caly swoj wysilek do walki o wolnosc Ojczyzny.

(reportarz z pierwszej dywizji im.Kosciuszki byl zestawiony przez brygade korespondentow radiowych.) (25.7.g.1,45
(wsm - 2)

ROZGLOSNIA im.KOSCIUSZKI w j.POLSKIM

Powtorzono meldunek sztabu glownego Gwardji Ludowej (biul. nr.145. z 26.7.)

WIADOMOSCI ROZNE

BERLIN w J.NIEMIECKIM podaje:

" Voelkischer Beobachter" , omawiajac dymisje rzadu Mussoliniego zaznacza, ze realnie biorac na razie nic nie uleglo zmianie i nowy rzad marszalka Badoglio jest zdecydowany prowadzic dalej walke z najezdzca. Jakiekolwiek moga byc dalsze konsekwencje tych zmian - narod niem. w poczuciu swej sily - z ufnoscia spoglada w przyszlosc - bowiem rozstrzygniecia decydujace zapasc moga tylko na polu walki. (ak 3)

MOSKWA w j.ROSYJSKIM podaje:

W aud.22.30 - 23.00 (26.7.) nie podano o ustapieniu Mussoliniego, - podano jednak nast.wiad.: " We wszystkich wiekszych miastach Wloch po upadku Palermo wybuchly strajki. Przed przerwaniem komunikacji telefonicznej miedzy Szwajcarja a Wlochami podano z Medjolanu, ze jak sie wydaje Niemcy strzelali z dzial do tlumu. (sw 4)

BERLIN w j.ROSYJSKIM podaje:

Szczegoly o ustapieniu Mussoliniego znane z prasy. (sw 5)

Rzym w j.niemieckim

Audycji wieczornej nie nadal. (js 5)

= =

MOSKWA w j.POLSKIM

Zastępca dowódcy oddziału frontowego por.Kloc odpowiada na pytania sprawozdawcy [illegible].

Mówi on, że masowy, który otrzymali od władz sow. na wspaniałe i zdały już egzamin na froncie w walce z Niemcami.

Żołnierze rwą się do walki. Na dwie godziny przed wymarszem można spotkać żołnierzy, uczących się pilnie w altanie. Żołnierze jego - Francuzi i inni różnych fachów, którzy dopiero teraz zapoznali się z motorem, jest jednak kilku dawnych tankistów z armii polskiej jak np. Sadowski i kilka innych nazwisk. Z Niemcami byli jeszcze w kołchozach, gdzie pracowali na traktorach - dziś mają swe tanki.

Ochotnicy Markowski po raz pierwszy wyjeżdża z nami w pole - niektóre jednak wyjadą z nami przeciw śmiertelnym wrogom Ojczyzny hitlerowcom.

Wielkim wpływem na zapalenie śpiewania piosni - tu i owdzie tworzą się grupy żołnierzy, którymi oficerowie prowadzą pogadanki.

Przez okna budynków nad dźwiękiem przez żołnierzy dochodzą dźwięki Roty, śpiewanej codziennie przez wszystkich żołnierzy, udających się na spoczynek.

Spikerka zaznacza, że były to ostatnie migawki z jednego dnia [illegible] tejże dywizji. Dywizja żyje życiem pełnym entuzjazmu. Wszyscy zdają sobie sprawę, że choć dostali wspaniałą pomoc techniczną - to trzeba dać jeszcze całą swoją wysiłek do walki o wolność Ojczyzny.

(reportera z pierwszej dywizji im.Kościuszki był zestawiony przez brygadę korespondentów radiowych.) (28,7.g.1,45 (wzn - 2)

ROZGŁOŚNIA im.KOŚCIUSZKI w j.POLSKIM

Powtórzono meldunek sztabu Głównego Gwardii Ludowej (Biul. nr.145. z 26.V.)

WIADOMOŚCI RÓŻNE   BERLIN w j.NIEMIECKIM sobota

" Voelkischer Beobachter ", omawiając dymisję rządu Mussoliniego zaznacza, że zmiana rządu na razie nie uległa zmianie i nowy rząd marszałka Badoglio jest zdecydowany prowadzić dalej walkę z najeźdźcą. Jakiekolwiek mogą być dalsze konsekwencje tych zmian - naród nie, w poczuciu swej siły - z ufnością spogląda w przyszłość - bowiem rozstrzygnięcia decydujące zapaść mogą tylko na polu walki.   (ak 3)

MOSKWA w j.ROSYJSKIM sobota

Wiad.22.30 - 23.00 (26.7.) nie podano o ustąpieniu Mussoliniego, - podano jednak następujące: " We wszystkich większych miastach Włoch po upadku Palermo wybuchły strajki. Przed przerwaniem komunikacji telefonicznej między Szwajcarią a Włochami podano z Mediolanu, że jak się wydaje Niemcy strzelali z dział do tłumu.   (aw 4)

BERLIN w j.ROSYJSKIM sobota

Szczegóły o ustąpieniu Mussoliniego podane z prasy.   (aw 5)

Rzym w j.niemieckim

audycji wieczornej nie nadał.(js 5)

BERLIN w j.NIEMIECKIM podaje:

Z Ankary: Komentator radia tureckiego podaje, ze niezaleznie od biegu wydarzen na poludniu - punkt ciezkosci dzialan wojennych jest zdecydowanie na wschodzie. Sowiecka ofensywa rozwijana z tak duzym wkladem sil i srodkow technicznych - nie udala sie, przyczym armia czerwona poniosla bardzo duze straty w ludziach i materjale. Obrona niemiecka jest wciaz silna i nie naruszona. (ak - js 7)

Podano opis nowej broni: dziala "Nebelwerfer"(?) skladajacego sie z 6ciu stalowych rur.(luf ?) (js 8)

MOSKWA w j.ROSYJSKIM podaje:

Artykul wstepny "Izwiestii" z dnia 27.7.43. p.t. "Potezna sila Czerwonej Armii."
(Powtarza cytaty z rozkazu Stalina oraz wyjatki z poprzednich przemowien.) (sw 9)

K O N I E C

BERLIN w j.NIEMIECKIM podaje:

Z Ankary: Komentator radia tureckiego podaje, że mimo [illegible] od biegu wydarzeń na północy - punkt ciężkości działań wojennych jest zdecydowanie na wschodzie. Sowieckie ofensywy rozwinięte z tak dużym wkładem sił i środków technicznych - nie udały się, przyczym armia niemiecka poniosła bardzo duże ubytki w ludziach i materjale. Obrona niemiecka jest wciąż silna i nie naruszona. (ok. w j.n 7)

Podano opis nowej broni: działo "Nebelwerfer", składającego się z 6-ciu stalowych rur. (ltr 7) (j.s 3)

MOSKWA w j.ROSYJSKIM podaje:

Artykuł wstępny "Izwiestii" z dnia 27.7.43. p.t. "Totalna siła Czerwonej Armii."
(Odczytano wyjątki z [illegible] rozkazu Stalina oraz wyjątki z poprzedniego komunikatu.) (ew 9)

K O N I E C